Beleid & Organisatie

Onder ‘Beleid en Organisatie’ tref je per land informatie over het beleid en de wetgeving van waaruit loopbaanondersteuning in de landen is opgesteld. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt welk beleid er wordt gevoerd in een land en hoe de organisatie daarvan is ingericht.

Hieronder vind je informatie over de volgende landen: Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, IJsland, Kroatië, Litouwen, Malta, Noord-Ierland, Noorwegen, Oostenrijk, Schotland, Spanje, Vlaanderen en Zweden.

Laatst bijgewerkt: April 2026

Bulgarije

Het Ministerie van Onderwijs en Wetenschap en het Ministerie van Arbeid en Sociaal Beleid zijn verantwoordelijk voor het ontwikkelen van beleid voor loopbaanondersteuning in onderwijs en de arbeidsmarkt.

Het wettelijke kader voor loopbaanbegeleiding in Bulgarije is gebaseerd op drie centrale wetten die betrekking hebben op onderwijs, beroepsonderwijs en werkgelegenheid. Deze wetten reguleren gezamenlijk de structuur van het onderwijssysteem, waarborgen flexibel en kwalitatief hoogwaardig beroepsonderwijs en -opleiding, en ondersteunen werkgelegenheid, loopbaanbegeleiding en volwasseneducatie

Loopbaanbegeleiding, vooral voor jongeren, is een belangrijke prioriteit binnen deze strategieën. Het beleid richt zich op vier doelen:

- Lerenden helpen zich te ontwikkelen tot zelfstandige en flexibele mensen die goed kunnen omgaan met veranderingen
- De kwaliteit van onderwijs en opleidingen verbeteren
- Zorgen voor gelijke kansen op leren, deelname aan de samenleving en actief burgerschap
- Onderwijs en opleidingen beter laten aansluiten op wat de arbeidsmarkt nodig heeft

Cyprus

De ontwikkeling van carrière diensten valt onder de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Sport en Jeugd, het Ministerie van Arbeid, Welvaart en Sociale Zekerheid, het Cyprus Jeugdbestuur (*ONEK*), vakbonden en de Autoriteit van de Ontwikkeling van Human Resources (HRDA).

De visie van Cyprus voor Leven Lang Leren en leven lang loopbaanondersteuning is om een integrale strategie te definiëren die alle soorten van leren meeneemt, van pre-school, basisonderwijs, voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs.

Het versterken van loopbaanbegeleiding en adviesdiensten voor alle bevolkingsgroepen is een belangrijke beleidsprioriteit binnen de Nationale Strategie voor Leven Lang Leren 2021-2027. Deze strategie heeft als doel de ontwikkeling van een inclusieve kennissamenleving te ondersteunen, waarin alle burgers toegang hebben tot leer- en ontwikkelmogelijkheden gedurende hun gehele leven. Loopbaanbegeleiding wordt daarbij gezien als een belangrijk instrument om deelname aan leren te stimuleren, de inzetbaarheid van burgers te versterken en de aansluiting tussen onderwijs, scholing en arbeidsmarkt te verbeteren. Daarnaast besteedt de strategie bijzondere aandacht aan digitale en groene vaardigheden, inclusie en gelijke kansen, het vergroten van de deelname aan leven lang leren en het terugdringen van jeugdwerkloosheid

Denemarken

In Denemarken wordt loopbaanbegeleiding binnen het onderwijssysteem geregeld door een specifieke wet van het parlement: *Lov om Kommunal indsats for unge under 25 år*. Deze wet regelt onder meer loopbaanbegeleiding in het onderwijs in relatie tot onderwijs voor jongeren. De Deense regering wilt dat in 2030 90% van alle Deense jongeren een opleiding hebben afgerond voor hun 25e verjaardag en deze wet draagt daaraan bij. Loopbaanbegeleiding bij de transitie naar hoger onderwijs is geregeld in de wet op Studie- en Loopbaanbegeleiding Denemarken (*Lov om Studievalg Danmark*).

De overheid wil het voor mensen gemakkelijker maken om realistische beslissingen nemen over leerkansen en loopbanen. Het Deense systeem van loopbaanbegeleiding – en de veranderingen daarin sinds de hervormingen in 2004 – moeten in dit perspectief worden gezien.

Duitsland

Verschillende organisaties dragen bij aan de coördinatie en coöperatie van loopbaanondersteuning. Zij zijn verantwoordelijk voor de transparantie, samenwerkingsverbanden, effectiviteit, efficiëntie en de kwaliteit van de dienstverlening. In 2006 is hiervoor het *Nationales Forum Beratung in Bildung, Beruf and Beschäfting* opgericht. In dit forum werken alle relevante stakeholders, professionals, beleidsmakers en onderzoekers samen. Het doel van het netwerk is om de kwaliteit en de professionaliteit van de loopbaanbegeleiding te ontwikkelen. Dit doen ze door samen te werken en kennis uit te wisselen. Zie hier voor een lijst van de stakeholders.

Verder is het federale arbeidsmarktbureau de grootste aanbieder van nationale carrière informatie.

Engeland

Informatie volgt.

Estland

In 2018 gaf de Estse overheid aan dat er ruimte voor verbetering was ten aanzien van de toegang en de kwaliteit van loopbaandiensten. Estland heeft daarom in 2019 een grote hervorming doorgemaakt: loopbaanadvies en –informatie valt voortaan onder de publieke arbeidsmarktvoorziening onder het Ministerie van Sociale Zaken. De rol van algemeen, beroeps- en hoger onderwijs is voortaan om levenslange loopbaanbegeleiding te verzekeren voor hun studenten en ze te steunen in behalen van de leeruitkomsten die zijn gesteld in de curricula.

Als vervolg op de Estonian Lifelong Learning Strategy 2020 is de ‘Education Strategy 2021-2035’ ontwikkeld. Daarin staan de belangrijkste doelen rondom onderwijs voor de komende vijftien jaar. De drie strategische doelen zijn:

(1) Leerkansen zijn divers en toegankelijk en het onderwijssysteem verzorgt gemakkelijke overgang tussen verschillende onderwijsniveaus

(2) In Estland zijn er competente en gemotiveerde leraren en schooldirecteuren, een diverse leeromgeving en ‘learner-centred’ onderwijs.

(3) Leerkansen veranderen mee met de ontwikkelingsbehoeften van de samenleving en de arbeidsmarkt.

Een voorbeeld van de uitvoering van deze strategie is de publicatie *Supporting the Development of Students' Career Competences* (2025). Deze handleiding ondersteunt scholen bij het organiseren van loopbaanonderwijs, loopbaaninformatie en loopbaanbegeleiding als onderdeel van een schoolbrede aanpak. Daarnaast biedt het document praktische handvatten voor de planning en organisatie van loopbaandiensten en voor samenwerking met externe partners. De publicatie draagt daarmee bij aan de strategische doelen rond leerlinggericht onderwijs, soepele onderwijsloopbanen en een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt..

Finland

Er is een sterke juridische basis voor loopbaanbegeleiding en advies, zowel binnen onderwijs als arbeidsbureaus.

Finland werkt al langere tijd aan een samenhangend en holistisch systeem voor een leven lang loopbaanbegeleiding. Dit gebeurt in nauwe samenwerking tussenhet Finse ministerie van Onderwijs en Cultuur en het Ministerie van Economische Zaken en Werkgelegenheid. Sinds 2020 hebben ze het Nationale Forum voor Levenslange Loopbaanbegeleiding en zijn werkgroep aangesteld. Dit Forum heeft de nationale strategie voor levenslange begeleiding voor de jaren 2020-23 opgesteld. De nationale en sectoroverstijgende beleidsontwikkeling wordt aangevuld door 15 regionale werkgroepen.

De strategie is gekoppeld aan de prioriteiten van de huidige overheidsprogramma's op het gebied van onderwijs, jeugd, werkgelegenheid en sociaal beleid, waarin levenslange loopbaanbegeleiding belangrijk is. De strategie is verbonden met de prioriteiten van de regeringstermijn 2020–2023, maar de langetermijn doelen reiken verder; daarom is de uitvoering van de strategie verlengd tot 2028. Volgens de strategische doelen moet begeleiding evidence-based, toegankelijk en klantgericht, gelijkwaardig en duurzaam, digitaal, van hoge kwaliteit, sector overstijgend en gecoördineerd zijn. Het Forum actualiseert en monitort de uitvoering regelmatig, die wordt ondersteund door meerdere nationale ontwikkelprojecten.

Na de introductie van de strategie in maart 2021 bespraken de medevoorzitters van het Finse Nationale Forum voor Levenslange Loopbaanbegeleiding in deze video de onderliggende principes en prioriteiten van de strategie.

Frankrijk

Frankrijk kent de wet op Publieke Loopbaanbegeleiding Service (2014). Deze wet heeft de taken op het gebied van loopbaanbegeleiding gedecentraliseerd naar de regio.

Op nationaal niveau bepaalt de staat het loopbaanbegeleidingsbeleid voor leerlingen en studenten op scholen en universiteiten. Op regionaal niveau coördineert de Regionale Dienst voor Overheidsoriëntatie *(le service public régional de l'orientation (SPRO))* de initiatieven van loopbaanbegeleidingsinstellingen.

Op nationaal niveau zijn het Ministerie van Onderwijs, het Ministerie van Hoger Onderwijs, Onderzoek en Innovatie en het Ministerie van Werkgelegenheid voornamelijk verantwoordelijk voor zaken rondom loopbaanondersteuning. Het Ministerie van Landbouw heeft ook enkele verantwoordelijkheden.

Griekenland

Informatie volgt.

Hongarije

In Hongarije valt loopbaanbegeleiding onder het toezicht van zowel het Ministerie van Innovatie en Technologie als het Ministerie van Menselijke Capaciteiten. Het Ministerie van Innovatie en Technologie is verantwoordelijk voor bepaalde onderdelen van het arbeidsmarktbeleid, beroepsonderwijs, volwasseneneducatie, en hoger onderwijs. Het Ministerie van Menselijke Capaciteiten is daarentegen verantwoordelijk voor het jeugdbeleid, sociale integratie, gezinsbeleid, basisscholen en algemeen voortgezet onderwijs.

Het Innovatief Opleidingssteunpunt (*Innovatív Képzéstámogató Központ* (*IKK*)) is een informatiecentrum en werkt mee aan de ontwikkeling van een gedigitaliseerd beroepsopleidingssysteem. Hun kerntaken zijn het ontwikkelen van een loopbaanvolgsysteem, het bijdragen aan de ondersteuning en coördinatie van loopbaanoriëntatie en het bieden van ondersteuning voor de nieuw ontwikkelde gespecialiseerde systemen voor beroepsopleiding en volwasseneneducatie.

In 2015 werd het Nationaal Bureau voor Beroepsonderwijs en -opleiding en Volwasseneneducatie (*Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal* (*NSZFH*)) opgericht. Het is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van activiteiten op het gebied van levenslange begeleiding binnen het beroepsonderwijs in Hongarije.

Ierland

Informatie volgt. Het beleid en de organisatie van loopbaanbegeleiding in Ierland worden

gecoördineerd door verschillende overheidsinstanties en organisaties, waaronder het Ministerie van Onderwijs en het Ministerie van Werkgelegenheid. Er is een sterke focus op samenwerking tussen verschillende belanghebbenden om een samenhangend en effectief systeem te waarborgen.

Het Ministerie van Onderwijs is verantwoordelijk voor het onderwijsbeleid en de implementatie van begeleidingsprogramma's in scholen (zie deze website van de overheid). Begeleiding in scholen omvat persoonlijke en sociale ontwikkeling, onderwijsbegeleiding en loopbaanbegeleiding. Het is een recht voor middelbare scholieren volgens sectie 9(c) van de Education Act (1998). Het Ministerie van Werkgelegenheid richt zich voornamelijk op werkgelegenheidsinitiatieven en loopbaanbegeleiding voor werkzoekenden.

IJsland

Het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur is verantwoordelijk voor loopbaanondersteuning in het onderwijssysteem. De Directie Arbeid, die valt onder het Ministerie van Industrie en Innovatie, is verantwoordelijk voor loopbaanondersteuning voor werklozen. In IJsland is er geen beleid ontwikkeld voor levenslange loopbaanondersteuning.

Italië

De belangrijkste beleidsdoelstellingen op het gebied van loopbaanbegeleiding zijn vastgelegd in de Nationale richtlijnen voor een leven lang begeleiden (Ministerie van Onderwijs, 2014).

De bovengenoemde richtlijnen vormen een algemeen kader voor de ontwikkeling van onderwijsbegeleiding via twee hoofdmaatregelen:

- Begeleidingsgericht onderwijs, gericht op het ontwikkelen van basisvaardigheden op het gebied van begeleiding door het bevorderen van sleutelcompetenties – kennis, vaardigheden en attitudes die leerlingen helpen persoonlijke vervulling te vinden en later werk te vinden en deel te nemen aan de samenleving.

- Ondersteunende acties voor jongeren, om hen in staat te stellen hun eigen levenspad uit te stippelen en weloverwogen beslissingen te nemen.

Om operationele en systematische begeleidingsprocessen te bevorderen, dient elke onderwijsinstelling te voorzien in:

- een coördinator voor begeleidingsactiviteiten;

- trainingsmodules voor leraren in dienst over levenslange en levensbrede begeleiding;

- documentatie van uitgevoerde begeleidingsactiviteiten;

- voorlichtings- en opleidingsinitiatieven voor gezinnen, zodat zij studenten beter kunnen ondersteunen.

In oktober 2019 publiceerde het Italiaanse Ministerie van Onderwijs de Richtlijnen voor trajecten van overdraagbare vaardigheden met het oog op begeleiding (MIUR, 2019). Deze trajecten vervangen de voormalige “school-naar-werk”-trajecten. De richtlijnen benadrukken het begeleidingspotentieel van deze trajecten, omdat ze studenten helpen bewustere keuzes te maken over hun persoonlijke en sociale ontwikkeling, op basis van een zelfbegeleidingsbenadering.

In het kader van het Nationaal Herstel- en Veerkrachtplan werden in december 2022 de Richtlijnen voor begeleiding in het onderwijs (Ministerie van Onderwijs, 2022) aangenomen als onderdeel van de hervorming van het begeleidingssysteem. Het doel was het opbouwen van een gestructureerd en gecoördineerd begeleidingssysteem dat een levenslang leer- en ontwikkelproces kan garanderen.

De richtlijnen stellen drie hoofddoelstellingen vast:

1. het versterken van de verbinding tussen de eerste en tweede cyclus van onderwijs en opleiding;

2. het tegengaan van vroegtijdig schoolverlaten;

3. het bevorderen van de toegang tot het hoger onderwijs.

Kroatië

Het Ministerie van Wetenschap en Onderwijs en het Ministerie van Arbeid en Pensioen Systeem houden toezicht op de uitvoering en ontwikkeling van levenslange loopbaanondersteuning in Kroatië. Zij worden ondersteund door verschillende nationale, regionale en lokale instanties, waaronder de Kroatische publieke dienst voor arbeidsbemiddeling (*Hrvatski Zavod Za Zapošljavanj* (*HZZ*)), het Agentschap voor Onderwijs en Lerarenopleiding, het Agentschap voor Wetenschap en Hoger Onderwijs (*Agencije za znanost i visoko obrazovanje* (*AZVO*)), het Agentschap voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie, en nog vele andere. In 2015 is het Forum voor Levenslange Loopbaanondersteuning – een beleidsadviesnetwerk voor levenslange loopbaanondersteuning – opgezet om relevante stakeholders samen te brengen met als doel efficiënter en systematischer beleid te maken.

In 2015 is een meer systematische set aan maatregelen geïntroduceerd in een nationale strategie voor levenslange loopbaanontwikkeling voor de periode 2016-2020 (*Strategija*

Cjeloživotnog Profesionalnog Usmjeravanja I Razvoja Karijere U Republici Hrvatskoj 2016-2020). De strategie representeert het begin van de ontwikkeling van een kwalitatief systeem van levenslange loopbaanondersteuning in Kroatië. Het is een formeel raamwerk met prioriteiten, maatregelen en stakeholders in verschillende onderwijs- en arbeidsmarktsectoren. Het bijbehorende actieplan beschrijft een uitgebreide lijst aan activiteiten als antwoord op de verschillende uitdagingen die genoemd worden in strategie. Ook beschrijft het de rol van verschillend stakeholders hierin, hun vaardigheden en verantwoordelijkheden.

De Kroatische strategie voor onderwijs, wetenschap en technologie en de implementatie ervan (*Nove boje znanja*) heeft als doel om een systeem te ontwikkelen voor het identificeren, stimuleren en ontwikkelen van de talenten en kansen van mensen. Ook beoogt het levenslange loopbaanbegeleiding te versterken. Er is een speciale focus op de behoefte om levenslange loopbaanbegeleiding te introduceren in alle onderwijsniveaus: van voorschoolse educatie tot volwassenonderwijs.

Letland

De Letse wetgeving definieert “loopbaan”, “loopbaaneducatie” en “loopbaanbegeleiding” binnen het onderwijs en koppelt deze aan een leven lang leren en loopbaanvaardigheden. Studenten in het hoger onderwijs hebben wettelijk recht op informatie over hun studie en mogelijke loopbaan. Voor werkzoekenden is loopbaanbegeleiding wettelijk erkend als een preventieve maatregel tegen werkloosheid. Het Ministerie van Welzijn en het Ministerie van Onderwijs delen hierin de verantwoordelijkheid.

Het Staatsarbeidsbureau (SEA) moet op grond van de wet gratis loopbaanbegeleiding aanbieden aan werkzoekenden en is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van methoden en informatie op dit gebied. Tegelijk is het Ministerie van Onderwijs verantwoordelijk voor de algemene onderwijsstrategie, inclusief de coördinatie van loopbaaneducatie. De hieraan gelieerde Staatsdienst voor Onderwijsontwikkeling (https://www.viaa.gov.lv/en) ontwikkelt hulpmiddelen voor scholen, zoals zelftests, informatie over opleidingen en beroepen, en beheert het Euroguidance-centrum.

Tot slot is er een samenwerkingsraad voor loopbaanontwikkeling waarin verschillende sectoren samenwerken. Deze raad adviseert over het verbeteren van de kwaliteit van loopbaandiensten en stimuleert onderwijs- en loopbaankeuzes die passen bij iemands capaciteiten, interesses en leeftijd.

Litouwen

Het Ministerie van Onderwijs en Wetenschap, het Ministerie van Sociale Zekerheid en Arbeid en

het Ministerie van Economie zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het systeem van loopbaanbegeleiding in Litouwen. Ieder heeft zijn eigen focus: waar het Ministerie van Onderwijs en Wetenschap zich richt op het beleid rondom loopbaanbegeleiding in het onderwijs voor studenten en volwassenen, gaat het Ministerie van Sociale Zekerheid en Arbeid gaat over beleid rondom loopbaanbegeleiding voor werkzoekenden, waaronder NEETs. Het Ministerie van Economie kijkt dan weer naar beleid rondom loopbaanbegeleiding met betrekking tot arbeidsmarktvoorspellingen.

Luxemburg

Het beleid rond loopbaanbegeleiding in Luxemburg wordt ondersteund door een wet die in 2017 is aangenomen. Deze wet leidde tot de oprichting van een Coördinatiedienst (*Service de coordination de la Maison de l'orientation*), die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de aangeboden diensten. De Coördinatiedienst adviseert de *Maison de l'orientation* en haar partners en zorgt ervoor dat de begeleiding consistent en van hoge kwaliteit is. Het beleid is gericht op het bevorderen van samenwerking tussen verschillende entiteiten en het verbeteren van de toegankelijkheid en effectiviteit van begeleidingsdiensten.

De wet in kwestie betreft de *Loi du 15 décembre 2017 portant réglementation de l'activité d'assistance parentale*.

Malta

Malta kent geen wetgeving rondom loopbaanondersteuning, maar de overheid geeft wel aanbevelingen. Het document Career Guidance Policy for Schools uit 2007 is belangrijk voor loopbaanondersteuning in het onderwijs.

Het uitgangspunt voor beleid met betrekking tot loopbaanbegeleiding is in Malta veelomvattend: diensten en activiteiten om individuen van alle leeftijden en op alle momenten in hun leven te ondersteunen bij het maken van keuzes met betrekking tot opleiding, training en een beroep. De belangrijkste dienstverleners voor loopbaanondersteuning zijn ondergebracht in de openbare opleidingsinstituten en bij de arbeidsbemiddelingsbureaus van de overheid. Zie hier voor meer informatie.

Montenegro

Informatie volgt.

Nederland

Onderwijs

Onderwijsinstellingen zijn wettelijk verplicht om loopbaanbegeleiding aan te bieden aan hun studenten, loopbaancompetenties te ontwikkelen en studenten voor te bereiden op de arbeidsmarkt of een vervolgopleiding. Scholen zijn echter vrij in de manier waarop ze loopbaanbegeleiding aanbieden.

Met beleidsmaatregelen is loopbaanbegeleiding wettelijk verankerd in het curriculum van het vmbo en mbo. In het onderwijssysteem is dan ook een sterke basis voor loopbaanmanagementvaardigheden. De theoretische basis zijn de vijf loopbaancompetenties van Prof. Dr. Marinka Kuijpers: (1) kwaliteitenreflectie, (2) motievenreflectie, (3) werkexploratie, (4) loopbaansturing, (5) netwerken. Het vormgeven van loopbaanbegeleiding middels deze loopbaancompetenties is wettelijk verplicht voor het vmbo en voor het mbo.

Arbeidsmarkt

Het kabinet streeft naar een duurzame inrichting van de regionale arbeidsmarkt, zowel in beleid als in wetgeving. In de Kamerbrief Hervorming arbeidsmarktinfrastructuur hebben de ministers van SZW, OCW en EZK in april 2024 de Kamer geïnformeerd over de plannen voor de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur. In alle 35 arbeidsmarktregio's worden Werkcentra opgericht.

Noord-Ierland

In maart 2016 kwam de strategie voor loopbaanonderwijs en loopbaanondersteuning uit (*Preparing for Success 2015-20*). Deze strategie is onderling overeengekomen tussen het Departement voor Economie (*Department for Economy*) en het Departement voor Onderwijs (*Department of Education*).

Hoofdpunten uit de strategie zijn onder andere:

- De ontwikkeling van een kader voor verantwoording en kwaliteitsborging om te zorgen voor onpartijdige loopbaanbegeleiding

- De invoering van nieuwe en innovatieve communicatiekanalen, waaronder een online chat, meer gebruik van sociale media en verbeterde toegang tot up-to-date arbeidsmarktinformatie

- Het zorgen voor gelijke kansen

- Het aanbieden van persoonlijk advies voor volwassenen en jongeren in belangrijke overgangsfasen, het bieden van extra ondersteuning aan mensen die dreigen uit te vallen en mensen met belemmeringen en het geven van meer advies aan ouders

Noord-Macedonië

Informatie volgt.

Noorwegen

In 2015 heeft een nationale commissie de status quo van loopbaanondersteuning in Noorwegen onderzocht en deed een aantal aanbevelingen. Het white paper dat daaruit voortkwam (*Norway realigning-career guidance for the individual and the society*) leidde tot een groot aanpassingsproces met twee belangrijke resultaten: (1) een nationale openbare en gratis website voor digitale loopbaanondersteuning voor alle leeftijden (zie 'Technologie'). (2) De ontwikkeling van een nationaal kwaliteitsraamwerk (zie 'Kwaliteit')

Skills Norway – het Noorse agentschap voor Leven Lang Leren en nu onderdeel van de nieuwe Noorse Directoraat van Hoger Onderwijs en Vaardigheden (*HK-dir*) – heeft de grootste verantwoordelijkheid gekregen om beide initiatieven te ontwikkelen.

In de 'Verkenning LOB-beleid en Professionalisering in Europa' staat op pagina 64-71 meer informatie over het beleid in Noorwegen.

Oostenrijk

De nationale strategie voor levenslange loopbaanbegeleiding is een integraal component van de Oostenrijkse nationale strategie voor leven lang leren *(Strategie zum lebensbegleitenden Lernen in Österreich.* Levenslange loopbaanbegeleiding is één van de vijf belangrijkste strategische richtlijnen binnen de strategie voor leven lang leren. De voortgang wordt jaarlijks gemonitord door het nationale forum voor levenslange loopbaanbegeleiding dat bestaat uit vertegenwoordigers van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Onderzoek , het Ministerie van Arbeid, Sociale Zaken, Gezondheid en Consumentenbescherming, de publieke arbeidsbureaus (*AMS)*, instellingen en netwerken voor volwassenenonderwijs, onderzoeksinstellingen, lerarenopleidingen en Euroguidance Oostenrijk.

De nationale strategie kent vijf inhoudelijke richtlijnen:

- Het integreren van basiscompetenties in alle curricula, zodat lerenden zelfstandig onderwijs- en loopbaankeuzes kunnen maken.
- Een focus op procesoriëntatie en monitoring ter ondersteuning van hoogwaardige besluitvormingsprocessen.
- De professionalisering van begeleiders en trainers.
- Kwaliteitsborging en evaluatie van diensten, processen en structuren.
- Het vergroten van de toegankelijkheid door nieuwe doelgroepen te bereiken.

Polen

Informatie volgt.

Portugal

Informatie volgt.

Roemenië

In het onderwijs vallen loopbaan- en begeleidingsdiensten onder de *Wet op het schoolonderwijs nr. 198/2023* en de *Wet op het hoger onderwijs nr. 199/2023*. Sinds 1997 zijn alle hogenscholen verplicht om begeleidingsdiensten voor studenten aan te bieden.

Binnen de publieke werkgelegenheidsvoorziening worden begeleidingsdiensten geregeld via de *Wet inzake werkloosheid en de bevordering van werkgelegenheid* (2002).

Daarnaast werd in 2024 de National Strategy for Continuing Adult Education (SNECA) 2024–2030 aangenomen, met als doel een cultuur van levenslang leren te bevorderen en volwassenen te ondersteunen in hun persoonlijke, sociale en professionele ontwikkeling, met nadruk op kernvaardigheden die ook bruikbaar zijn in de context van wereldwijde igitalisering.

Er bestaat op dit moment (2025) geen nationaal forum voor loopbaan- en begeleidingsdiensten. Elke tak van begeleiding volgt grotendeels een eigen ontwikkelroute. Wel vinden er af en toe overlegmomenten plaats tussen vertegenwoordigers van de verschillende diensten.

Schotland

Schotland hanteert hun eigen ‘careers strategy’ en lifelong guidance policy, los van het Verenigd Koninkrijk.

Skills Development Scotland (SDS), de nationale skills autoriteit, is de hoofdaanbieder in Schotland. Zij hebben 686 fte aan werknemers, waarvan 321 fte in de scholen en 365 fte in de SDS Centra. Dit personeel bestaat uit loopbaanadviseurs, werkcoaches, en persoonlijke adviseurs.

Doordat Schotland één aanbieder op loopbaanondersteuning heeft - namelijk SDS - met een nationaal mandaat, die zich zowel in scholen als in openbare drop-in centra bevinden, is de coördinatie en efficiëntie van SDS hoog. Door dit mandaat en één aanbieder hoeft er namelijk minder gepolderd te worden.

Servië

Het *Ministerie van Onderwijs, het Ministerie van Toerisme en Jeugd en het Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Sociale Zaken* zijn de relevante nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor loopbaanondersteuning.

Het beleid voor loopbaanondersteuning in Servië is verankerd in wetgeving en strategieën.

Onderwijsbeleid
De Servische wetgeving erkent het belang van loopbaanbegeleiding, met belangrijke wijzigingen in de Wet op de Grondslagen van het Onderwijssysteem (2013) en de daaropvolgende wijziging in 2017, die speciale aandacht voor loopbaanbegeleiding in onderwijs en de opleiding van leraren, studenten en volwassenen vastlegden. De Wet op het Beroepsonderwijs (2017) en de Wet op het Volwassenenonderwijs (2013) benadrukken eveneens de rol van loopbaanbegeleiding, evenals het belang van loopbaanmanagementvaardigheden voor studenten en volwassenen. Bovendien werden in 2015 de voorwaarden vastgelegd waaraan publiek erkende aanbieders voor volwassenonderwijs moeten voldoen.

De *Nationale Onderwijsstrategie (2021 – 2030) ziet* loopbaanbegeleiding als essentieel en moet beschikbaar zijn voor studenten in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, hogescholen en voor volwassen bij het maken van keuzes tijdens hun gehele loopbaan. Deze strategie benadrukt dat gestandaardiseerde loopbaanondersteuning- en adviesdiensten moeten worden geïmplementeerd, om individuen te stimuleren levenslang te leren en de overgang tussen verschillende kwalificatieniveaus te vergemakkelijken.

Werkgelegenheidsbeleid

De *Arbeidswet* (2017) bepaalt het recht op onderwijs, professionele ontwikkeling. De *Wet op Werkgelegenheid en Verzekering in Geval van Werkeloosheid* (2017) beschrijft de rol en activiteiten van beroepsoriëntatie en advies bij het kiezen van een beroep en de concrete ondersteuning die wordt aangeboden.

De *Nationale Werkgelegenheidsstrategie* (2021 – 2026) beschrijft het belang van het creëren van één kwaliteitssysteem voor loopbaanbegeleiding en – advies. De definities moeten voor iedereen toegankelijk zijn door het organiseren van informatiebijeenkomsten en trainingen voor loopbaanbegeleiders in scholen, de Nationale Werkgelegenheidsdienst en arbeidsbureaus. Ook wordt de rol van maatschappelijke organisaties erkend als belangrijke bron om werkgelegenheidsbeleid te versterken en kwaliteitsstandaarden te bieden, vooral voor kwetsbare groepen.

Jeugdbeleid
De *Jeugdstrategie* (2023 – 2030) heeft als doel om een functionerend en duurzaam systeem voor loopbaanbegeleiding en -advies te ontwikkelen. De *Wet op Jeugd* (2011) benadrukt het belang van loopbaanbegeleiding voor jongeren en stelt de doelstellingen en activiteiten vast.

Slovenië

De belangrijkste nationale autoriteiten in Slovenië voor het aanbieden en ontwikkelen van loopbaanbegeleiding zijn het Ministerie van Arbeid, Gezin, Sociale Zaken en Gelijke Kansen en het Ministerie van Onderwijs en het Ministerie van Onderwijs. Deze ministeries zijn verantwoordelijk voor wetgeving op het gebied van loopbaanbegeleiding.

Uitvoerende organisaties:

- Het Nationaal Onderwijs Instituut implementeert en monitort innovatieve programma's op scholen en ontwikkelt richtlijnen voor primair en voortgezet onderwijs.
- Sloveense Dienst voor Werkgelegenheid is de belangrijkste arbeidsmarktinstelling met de verschillende activiteiten zoals werkadvies, bemiddeling, levenslange loopbaanbegeleiding, werkeloosheidsuitkering, afgifte van werk- en tewerkstellingsvergunningen voor buitenlandse werknemers en het opstellen van ontwikkelingsdocumenten en arbeidsmarktinformatie
- Publieke fonds voor Studiebeurzen, Ontwikkeling, Beperkingen en Onderhoudsbijdragen biedt loopbaanoriëntatie voor werknemers door HR-afdelingen te versterken en werknemers toegang te geven tot kwalitatieve loopbaanontwikkeling.

De expertgroep Levenslange Loopbaanoriëntatie is een intersectorale werkgroep die aanbevelingen doet aan het Ministerie van Onderwijs op het gebied van beleidsontwikkelingen op het gebied van loopbaanbegeleiding.

Slowakije

Het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Onderzoek en Sport van de Slowaakse Republiek is verantwoordelijk voor wetgeving rond begeleiding in onderwijs, opleiding en jeugd.

Het Staatsinstituut voor Beroepsonderwijs is een organisatie onder het ministerie en zorgt voor aansturing van het beroepsonderwijs (inclusief loopbaanbegeleiding) in Slowakije.

Loopbaanbegeleiding en -advies voor volwassenen valt onder de verantwoordelijkheid van de publieke werkbemiddelingsdiensten. Het Centrale Bureau voor Arbeid, Sociale Zaken en Gezinnen beheert deze diensten en coördineert het werk van 46 lokale kantoren.

Hoewel er op nationaal niveau (in 2020) geen publiek orgaan is dat sectoroverstijgende coördinatie verzorgt, bestaan er wel verschillende bottom-up initiatieven. Deze werken multidisciplinair en sectoroverstijgend, zoals de Association for Career Guidance and Career Development.

Spanje

De Wet op Onderwijs stelt dat loopbaanbegeleiding een recht is van een student en een kwaliteitsfactor is. Een van de principes van deze wet is dat loopbaanbegeleiding een manier is om persoonlijke training te geven die bijdraagt aan een uitgebreid onderwijs in kennis, vaardigheden en waarden.

Alle regionale overheden zijn verplicht om specifieke diensten en ondersteuning aan te bieden, waaronder gespecialiseerde professionals om zo studentensucces te waarborgen. De onderwijsautoriteiten en scholen in de autonome regio’s hebben hun eigen instanties die verantwoordelijk zijn voor loopbaanbegeleiding voor (beroeps)onderwijs en arbeidsmarkt. Ook middelbare scholen, beroepsonderwijsinstellingen en universiteiten bieden hun eigen loopbaandiensten aan.

Arbeidsbureaus hebben hun eigen professionele loopbaandiensten die een aanvulling bieden op de diensten van de sociale partners (vakbonden en werkgeversorganisaties). Er is ook een nationale wetgeving voor loopbaandiensten in de arbeidsmarkt.

Tsjechië

De belangrijkste doelstellingen van loopbaanbegeleiding zijn vastgelegd in de volgende strategische documenten:

- ET 2020 Strategisch Kader voor Europese Samenwerking op het gebied van Onderwijs en Opleiding
- Onderwijsbeleidsstrategie van Tsjechië tot 2030+
- Langetermijnplan voor Onderwijs en de Ontwikkeling van het Onderwijssysteem van Tsjechië 2023–2027 (uitvoeringsdocument van Strategie 2030+)
- Strategisch Plan van het Ministerie voor het Hoger Onderwijs vanaf 2021 en de jaarlijkse updates daarvan

Strategisch Kader voor het Werkgelegenheidsbeleid tot 2030

Nationaal Herstelplan van Tsjechië

Turkije

In Turkije is een intentieverklaring ondertekend door alle betrokken partijen als basis voor het Nationaal Loopbaanforum. Hiermee is de samenwerking tussen de belangrijkste partijen op het gebied van loopbaanbegeleiding formeel vastgelegd. In dit kader ligt de nadruk op informatie, begeleiding en werkplekleren om de visie van Turkije op een sociaal samenhangende en kennis gedreven economie te realiseren. Daarbij wordt ingezet op het verminderen van regionale ongelijkheden en het versterken van een proactieve en ondernemende beroepsbevolking waarin jongeren en vrouwen volledig kunnen deelnemen. Onderwijs-, arbeidsmarkt- en sociaal beleid worden hierbij op elkaar afgestemd om beter in te spelen op de toekomstige arbeidsmarktbehoefte.

Vlaanderen

De minimale verwachtingen omtrent leerlingenbegeleiding zijn in 2018 vastgelegd in de wet Betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB). In deze wet worden rollen en taken tussen beschreven en is vastgelegd dat de school aan zet is voor het bieden van (studie)loopbaanbegeleiding.

Het ministerie van Werk en Sociale Zaken is verantwoordelijk voor het beleid rondom loopbaanbegeleiding en leven lang ontwikkelen. Zij geeft de de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) opdracht om de diverse begeleidingsdiensten aan te sturen, toe te zien op kwaliteit en zich ook te richten op specifieke doelgroepen, waaronder 55-plussers, nieuwkomers en voortijdig schoolverlaters.

Wales

Informatie volgt.

Wallonië

Informatie volgt.

Zweden

In Zweden hebben (hoger) onderwijsstellingen en de publieke arbeidsbureaus bij wet de opdracht om loopbaanbegeleiding aan te bieden. Het Zweedse Nationaal Agentschap voor Onderwijs (*Skolverket*) heeft algemene richtlijnen gepubliceerd voor loopbaanbegeleiding met aanbevelingen hoe de relevante wet- en regelgeving kan worden toegepast.

Over het algemeen maakt loopbaanbegeleiding deel uit van bredere initiatieven rondom onderwijs en werkgelegenheid en wordt het doorgaans niet als een op zichzelf staand beleidsgebied gezien. De twee betrokken ministeries zijn het Ministerie van Onderwijs en Onderzoek en het Ministerie van Werkgelegenheid.

Medegefinancierd door de Europese Unie

De hier geuite ideeën en meningen komen echter uitsluitend voor rekening van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europese Uitvoerende Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA) weer. Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan ervoor aansprakelijk worden gesteld.